

Standardy Ochrony Małoletnich
w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

Hełkroć w niniejszych standardach jest mowa o:

1. **Komendzie** – należy przez to rozumieć Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi oraz wszystkie podległe jej Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze.
2. **Komendancie** – należy przez to rozumieć Komendanta Miejskiego PSP w Łodzi.
3. **Pracownikach PSP** – należy przez to rozumieć wszystkich pracowników i funkcjonariuszy Komendy.
4. **Małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia.
5. **Opiekunie ucznia** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.
6. **Zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę, co najmniej jednego z rodziców lub prawnych opiekunów małoletniego, jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
7. **Krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Komendy.

Krzywdzeniem jest:

przemoc – zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy.;

przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być między innymi: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;

przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej;

wykorzystywanie seksualne – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego

(np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas;

zaniedbanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

8. **Pracownika odpowiedzialnej za Standardy** – należy przez to rozumieć wyznaczoną przez Komendanta osobę sprawującą nadzór nad realizacją polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w KM PSP w Łodzi.
9. **Danych osobowych dziecka** - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

§ 2

1. Pracownicy Komendy w ramach wykonywanych zadań zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich.
2. Każdy pracownik PSP, który zauważy lub podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić adekwatnej pomocy.
3. Wszyscy pracownicy PSP i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków wynikających ze Statutu podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane kierownictwu PSP oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
4. Pracownicy PSP zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi PSP.
5. Komenda nie udostępnia małoletnim dostępu do Internetu.

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami Komendy a małoletnimi.

§ 3

1. Bezpośredni kontakt z małoletnim oparty jest na poszanowaniu jego intymności i godności. Przykładowe formy takiego kontaktu, to:
 - kontakty w zajęciach edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych itp.,
 - stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dotyczących, konfliktów pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie),
 - działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem

- pierwszej pomocy),
- zagrożenie lub panika spowodowane czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).
- Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:
- przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie),
 - erotyzowania relacji (flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenie),
 - seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).
- 2.** Komunikacja werbalna z małoletnim powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych. Komunikacja nie powinna:
- wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk),
 - obniżać i niszczyć poczucie wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć),
 - upokarzać (publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie),
 - naruszać granic (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).
- 3.** Pracowników Komendy obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego małoletniego bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość. Równe traktowanie oznacza, że niedozwolone jest:
- wyłączne skupienie uwagi na wybranych osobach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych,
 - nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym i pozbawianie ich pozostałych,
 - nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań, nieadekwatne do możliwości i wieku,
 - zwolnienie z wykonywania obowiązków w nieuzasadnionych sytuacjach,
 - godzenie się, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową,
 - dominacja w grupie przez negatywne jednostki, ustalanie przez nie i wdrażanie nieformalnych zasad, przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych przez silniejszych.
- 4.** Dyscyplinowanie małoletniego definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej” komunikujące, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i/lub nieefektywna wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji. Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:
- fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie, uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych itp.; prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym),
 - psychicznej (groźby, naruszenie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np. bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własne i rodziny).
- 5.** Rodzice i opiekunowie prawni małoletnich mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania dziecka na terenie Komendy. Standardy Ochrony Małoletnich w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi są ogólnodostępne.

Rozdział IV

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

§ 4

W przypadku powzięcia przez pracownika Komendy podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek przekazania uzyskanej informacji pracownikowi odpowiedzialnemu za Standardy Ochrony Małoletnich w Komendzie, który następnie informuje o zaistniałej sytuacji Komendanta Miejskiego PSP w Łodzi.

1. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy domowej.

- a) Przyjęcie informacji o podejrzeniu krzywdzenia dziecka poprzez sporządzenie notatki służbowej.
- b) Pracownik odpowiedzialny za Standardy Ochrony Małoletnich informuje o zaistniałej sytuacji Komendanta (jeśli wymaga tego sytuacja po zbadaniu sprawy).
- c) Jeżeli stan dziecka wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia wzywa się pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
- d) Komendant informuje na piśmie odpowiednie instytucje: min.: Komendę Miejską Policji w Łodzi lub Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

2. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy ze strony członka PSP.

- a) Osoba podejrzewająca krzywdzenie małoletniego zgłasza problem pracownikowi odpowiedzialnemu za Standardy, który następnie informuje o zajściu Komendanta.
- b) Komendant wraz z pracownikiem odpowiedzialnym za Standardy podejmuje działania w celu zbadania sprawy: rozmowa z dzieckiem w obecności rodzica/opiekuna prawnego, rozmowa z pracownikiem Komendy na temat podejrzenia krzywdzenia, rozmowa z innymi pracownikami PSP na temat zdarzenia, obserwacja itd.
- c) W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłaszają rodzice lub opiekunowie prawni małoletniego, Komendant ze spotkania z rodzicami sporządza notatkę.
- d) W zależności od wyników Komendant w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, stosując karę porządkową, powiadamiając Komendę Miejską Policji w Łodzi.

3. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia małoletniego w Komendzie przez rodzica/opiekuna prawnego lub pełnoletniego członka rodziny innego dziecka.

- a) Osoba będąca świadkiem krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub dorosłego członka rodziny innego dziecka zgłasza problem opiekunowi lub kierownictwu PSP.
- b) Kierownictwo PSP i opiekun przeprowadzają rozmowę z wyżej wymienionymi osobami na temat zdarzenia, pouczają i podają możliwe sposoby rozwiązania sytuacji.
- c) O zaistniałym fakcie krzywdzenia dziecka oraz o przeprowadzonej rozmowie zostają powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie tego dziecka.
- d) Krzywdzonemu małoletniemu zostaje udzielone wsparcie.
- e) Kierownictwo PSP powiadamia o tym fakcie Komendę Powiatową Policji w Łodzi.

4. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez inne dzieci.

- a) Natychmiastowa reakcja pracowników PSP na akty agresji i przemocy.
- b) Rozmowa opiekuna grupy z ofiarą i sprawcą przemocy, nakłonienie sprawcy do zadośćuczynienia.
- c) Jeżeli stan dziecka wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia członek PSP wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych).
- d) Jeżeli akty agresji i przemocy nie są incydentalne opiekun grupy przeprowadza rozmowę z krzywdzonym dzieckiem (gdzie, kiedy dochodzi do zdarzeń, jaka jest ich częstotliwość itd.), rozmawia ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami.
- e) Dziecku będącemu ofiarą przemocy zapewnia się wsparcie psychiczne zgodnie z jego potrzebami.
- f) Małoletniego będącego sprawcą przemocy obejmuje się stałą opieką i kontrolą.
- g) Z małoletnimi, którzy byli świadkami przemocy (jeśli wymaga tego sytuacja) opiekun grupy omawia przebieg zdarzenia ukierunkowując rozmowę na to, jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i komu zgłaszać, gdy dochodzi do takiego krzywdzenia.
- h) W przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznany, opiekun lub kierownictwo PSP po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego o zaistniałej sytuacji oraz o możliwości zawiadomienia Komendy Miejskiej Policji w Łodzi.

§ 5

1. Pracownik informuje opiekunów o obowiązku Komendy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja).
2. Po poinformowaniu opiekunów przez pracownika – zgodnie z punktem poprzedzającym – pracownik składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

§ 6

1. Z przebiegu interwencji pracownik odpowiedzialny a standardy sporządza kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszych standardów. Kartę po przedstawieniu kierownictwu załącza się do dokumentacji Komendy.
2. Pracownicy Komendy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział V

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

§ 7

1. Komenda, uznając prawo dzieci do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Zgodę na publikację wizerunku dziecka wyrażają w formie pisemnej jego rodzice lub opiekunowie prawni. Wzór zgody stanowi **Załącznik nr 2**.
3. Jeśli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.
4. Pracownikom Komendy nie wolno umożliwić przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Komendy oraz podczas imprez i wydarzeń, w których uczestniczy dziecko bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

Rozdział VI

Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

§ 8

1. Komendant wyznacza Dowódców JRG 1-11, jako osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich w Komendzie.
2. Osoby, o których mowa w punkcie poprzedzającym, są odpowiedzialne za monitorowanie realizacji standardów, za reagowanie na sygnały ich naruszania oraz za proponowanie zmian w standardach.
3. Jedna z osób, o których mowa w pkt. 1, przeprowadza nie rzadziej niż raz na 24 miesiące monitoring standardów w Komendzie.
4. Monitoring standardów polega na przeglądzie całego dokumentu, aktualizacji podstaw prawnych, wprowadzeniu ewentualnych zmian po uzgodnieniu ich z Komendantem oraz osobami odpowiedzialnymi za Standardy.
5. Wszyscy pracownicy i funkcjonariusze Komendy Miejskiej PSP w Łodzi są zobowiązani do zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi i ich przestrzegania, co potwierdzają składając odpowiednie oświadczenie, które stanowi **Załącznik nr 3**.
6. Podpisane przez pracowników i funkcjonariuszy oświadczenia przechowuje się w aktach osobowych.

Karta interwencji podjętej w Komendzie Miejskiej PSP w Łodzi

1. Imię i nazwisko dziecka

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....

.....

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

..... data

4. Opis podjętych działań.

.....

.....

.....

.....

5. Forma podjętej interwencji:

a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

b) Inny rodzaj interwencji

.....

.....

.....

6. Wyniki interwencji:

.....

.....

.....

data

.....

podpis osoby
odpowiedzialnej za Standardy

.....

podpis kierownika
jednostki organizacyjnej

ZGODA NA WYKORZYSTANIE WIZERUNKU DZIECKA

.....
(imię i nazwisko rodzica / prawnego opiekuna)

Niniejszym oświadczam, że na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j Dz. U. z 2019 r., poz. 1231) oraz art. 8 RODO wyrażam zgodę na rejestrowanie wizerunku mojego dziecka:

.....
(imię i nazwisko dziecka)

podczas spotkania edukacyjnego w jednostce organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej organizowanego przez.....

oraz wykorzystanie tego wizerunku poprzez umieszczanie zdjęć na stronach internetowych, a także na profilach społecznościowych w celach informacji i promocji zajęć z zakresu edukacji i profilaktyki pożarowej zgodnie z art. 5 RODO.

.....
(miejscowość , data)

.....
(czytelny podpis rodzica / opiekuna prawnego)

Klauzula dot. przetwarzania danych.

Administratorem danych osobowych w postaci wizerunku Pani/Pana dziecka jest Komendant Miejski PSP w Łodzi, adres: 91-466 Łódź, ul. Zgierska 47, adres e-mail: lodz@lodzkie.straz.gov.pl. Dane osobowe w postaci wizerunku osób przetwarzane będą w celu promowania działalności Komendy Miejskiej PSP w Łodzi w mediach na podstawie art. 6 ust.1 lit. a Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE i przechowywane do momentu wykonania ww. celu przetwarzania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże ich niepodanie uniemożliwi wykonanie umowy.

Ma Pani/Pan prawo dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, do wniesienia sprzeciwu wobec dalszego przetwarzania oraz prawo do przenoszenia danych. Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.

Dane osobowe, na których przetwarzanie Pani/Pan wyraża zgodę nie będą uczestniczyły w procesie zautomatyzowanego podejmowania decyzji, w tym profilowania.

ZGODA NA WYKORZYSTANIE WIZERUNKU

.....
(imię i nazwisko)

Niniejszym oświadczam, że na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1231) wyrażam zgodę na rejestrowanie mojego wizerunku:

podczas:

.....
organizowanego przez

oraz wykorzystanie tego wizerunku poprzez umieszczanie zdjęć na stronach internetowych, a także na profilach społecznościowych w celach informacji i promocji zajęć z zakresu edukacji i profilaktyki pożarowej zgodnie z art. 5 RODO.

.....
(miejsowość , data)

.....
(czytelny podpis)

Klauzula dot. przetwarzania danych.

Administratorem danych osobowych w postaci Pani/Pana wizerunku jest Komendant Miejski PSP w Łodzi, adres: 91-466 Łódź, ul. Zgierska 47, adres e-mail: lodz@lodzkie.straz.gov.pl. Dane osobowe w postaci wizerunku osób przetwarzane będą w celu promowania działalności Komendy Miejskiej PSP w Łodzi w mediach na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE i przechowywane do momentu wykonania ww. celu przetwarzania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże ich niepodanie uniemożliwi wykonanie umowy.

Ma Pani/Pan prawo dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, do wniesienia sprzeciwu wobec dalszego przetwarzania oraz prawo do przenoszenia danych. Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.

Dane osobowe, na których przetwarzanie Pani/Pan wyraża zgodę nie będą uczestniczyły w procesie zautomatyzowanego podejmowania decyzji, w tym profilowania.

Łódź, dnia.....

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNIH KOMENDY MIEJSKIEJ PAŃSTWOWEJ
STRAŻY POŻARNEJ W ŁODZI**

Ja,

nr PESEL:

oświadczam, że zapoznałam/em się ze **Standardami Ochrony Małoletnich** stosowanymi w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
(data, podpis)